

Mariasun Landa: **Moja roka v tvoji.**

Prev. Marija Uršula Geršak. (Založba Malinc, 2016). 65 str.

| P | 2. stopnja |

Mladostniki - Odraščanje - Matere in sinovi - medosebni odnosi

Kakovostno medgeneracijsko besedilo, kot nalašč za **pogovore med odraščajočimi otroki in vzgojitelji**, ki ga z veseljem ponudim vsem, tudi bralcem z disleksijo in drugimi bralnimi težavami. Bralno nezahtevno, toda večplastno, spodbuja k razmišljanju ...

Spodbude za branje:

- Kaj sporoča naslov knjige? Kakšno tematiko pričakujemo v njej? Kaj sporoča fotografija na naslovnici? Prisluhnem bralcem. Na osnovi njihovih (najbrž različnih) pričakovanj jih prosim, naj knjigo preberejo. Opozorim jih, da ima zgodba le 50 str., a tudi odlično spremno besedo Barbare Pregelj z naslovom *Ko je srce hitrejša od glave*.
- Po branju prisluhnem bralcem. Zakaj je Xavi pobegnil od doma? Bi se to zgodilo, če bi se mama in sin iskreno pogovarjala? Ali bi Xavi svoje stike zaupal prijatelju Antonu ali svoji deklici Idoio? Manj verjetno. (Avtorica izvirno in zanimivo obravnava težave s komunikacijo v sodobni družbi. Trinajstletnega Xavija mamina izbira novega partnerja tako preseneti, da se odloči za beg od doma. Beremo njegovo prvoosebno pripoved, potem ko se zateče v pastirsko kočo, ki sta jo s prijateljem obnovila.)
- Pri razumevanju si pomagamo tudi s spremno besedo Barbare Pregelj. Zakaj jo je naslovlila *Ko je srce hitrejša od glave*? Ker Xavi reagira na podlagi čustev, ne premisli in se ne pogovori? Bi vsebinskim geslom v zapisu v Cobiss-u (Mladostniki - Odraščanje - Matere in sinovi - medosebni odnosi) dodali še kaj, da bi bilo bralcem bolj jasno, kaj je osrednji problem besedila?
- Kako bralci občutijo konec?
Zaspali, kakorkoli zaspali.
"Mami, pozabiti me boš morala. Nemogoče je, da bi mi trije živeli v isti hiši."
"Mami, ko bi me lahko zdaj videla!"
"Če bi me lahko zdaj videla, bi me kot včasih stisnila k sebi, vonjal bi tvoje lase, poslušal bitje tvojega srca in lahko bi končno zaspal, s tvojo roko v moji."

Bi želeli, da pisateljica upovedi zgodbo do konca (čeprav bi morda zapisala, da je Xavi zmrznil v koči?) Kakšen pa bi lahko bil srečen konec? Kaj menijo, zakaj je pisateljica tako končala pripoved?

Spodbude za nadaljnje branje:

- V spremni besedi h knjigi se lahko poučimo o baskovskem jeziku, baskovščini, z iskanjem po spletu pa tudi o Baskih, Baskovski deželi idr.:

<https://sl.wikipedia.org/wiki/Baskov%C5%A1%C4%8Dina>

https://sl.wikipedia.org/wiki/Baskovske_de%C5%BEele

- Mariasun Landa je uveljavljena baskovska avtorica. V slovenščini imamo še tri njene knjige. Spoznajte jih!

Landa, Mariasun: **Slon Ptičjesrčni** = Elefante corazón de pájaro.
Prev. Barbara Pregelj. Ilustr. Emilio Urberuaga. Medvode: Malinc, 2013, 34 str.
| C | B- stopnja | [ZELO DOBRO], besedilo tudi v drugem jeziku, o avtorjih
| drugačnost, sloni, učiteljji, živali v domišljiji

Učiteljica, ki uči različne živali, tokrat poučuje trop slonov v Afriki, ki – vsaj tako je pisalo v oglasu – jih zanima kultura. Sloni naj bi bili čudoviti učenci, saj imajo gromozanski spomin, toda kmalu se začnejo težave. Imajo namreč zelo različne predstave, kaj naj bi se učili, učiteljica pa jih želi najprej in predvsem naučiti branja. Poleg tega so si sloni podobni le navzven, v resnici pa so zelo različni, v njihovih mogočnih telesih pa bijejo zelo različna srca (tigrova, opičja, mravljinčja idr.). V slikanici gre za prvoosebno pripoved (učiteljica piše pismo otroku Filipu oz. kateremu koli otroku, saj je urednica v pripombi opozorila, da ime lahko zamenjamo) oz. za razmišljanje o učenju in poučevanju, o različnih učnih potrebah različnih učencev, in morda predvsem o tem, kako smo različni in da prav vsak s svojo posebnostjo lahko prispeva k boljšemu skupnemu življenju. Vse to naj bi učitelj vedel, zato naj bi bil ves čas tudi občutljiv raziskovalec! Dvojezična, slovensko-španska zgodbica, obogatena z izvrstnimi ilustracijami, je oblikovana tudi v skladu s priporočili za oblikovanje gradiv za bralce z disleksijo. Mariasun Landa (1949) je ena najpomembnejših baskovskih avtoric, njena dela za mladino so prevedena v več jezikov in pogosto nagrajena. (TJ)

Landa, Mariasun: **Krokodil pod posteljo**.
Prev. Barbara Pregelj. Ilustr. Pšena Kovačič. Spr. beseda Mari Jose Olaziregi. Medvode: Malinc, 2012, 76 str.
| P | 2. stopnja | [DOBRO], o avtorjih, spremna beseda, za dislektike
| nonsens, osamljenost, strah

Landa, Mariasun: **Ko so mačke tako same**.
Prev. Barbara Pregelj. Ilustr. Pšena Kovačič. Spr. beseda Barbara Pregelj. Medvode: Malinc, 2013, 123 str.
| P | 2. stopnja | [ZELO DOBRO], spremna beseda
| dekleta, hišni ljubljenci, ločitve, mačke, odraščanje, osamljenost, pogum, žalost, živali v naravi

Mariasun Landa (1949) je ena najpomembnejših baskovskih avtoric, njena dela za mladino so prevedena v več jezikov in pogosto nagrajena. V svoja besedila poleg oseb pogosto vključuje živali, ki so "nosilke" človeških občutenj, čustev idr. V tej zgodbi se dvanajstletna deklica Maider sooča z morebitno ločitvijo staršev in tudi z drugimi težavami sodobnega sveta. V osamljenosti in žalosti zaradi razmer v družini ji je v tolažbo njena mačka Ofelija. Toda njena mama meni, da mačka ne sodi v mestno stanovanje, zato jo preselijo na posestvo na podeželju, od koder pa mačka pobegne. Pisateljica osamljenost, potrebo po varnosti in ljubezni tako predstavi z dvema osebama, pogloblja čustva in dogajanja občutljivo stopnjuje. Sporočilo je tako zgovorno, da se dotakne tako mladih kot odraslih bralcev in je lahko enim in drugim v pomoč pri soočanju s podobnimi problemi. Besedilo zaokrožajo imenitne ilustracije in dodatno pojasnjuje spremna beseda urednice. Knjiga je oblikovana tudi v skladu s priporočili za oblikovanje gradiv za bralce z disleksijo. (TJ)

- Ko knjige preberemo, iz vsake pripravim nekaj odlomkov. Mlade bralce prosim, naj povedo, iz katere knjige so. Se tudi njim zdi, da baskovska avtorica obravnava probleme malo »drugače« kot slovenski avtorji? Književni junaki v njenih delih so pogosto tudi živali.